

tinet eruditione: vt fiat nobis dominus in re-
fugiu: et deus in auxiliu spei nre: sed etiam
ad ipsi pctoris fouea pficit: de quo i alio
psalmo dicit: Inclinabit et cadet cu domina-
bit pauper. Forte onerosa fuit vobis logi-
tudo finonis: qm in ista alacritate studij
vri non h apparet. Sed si ita est ignoscite
pmo: qz iustus feci: nam dñs deus nri per col-
mibi fratres iussit in qbus habitat: Nō enī
tubet deus: nisi de sede sua. Beinde qz tātū
audi finstis nri: cōfitemur et nos audi fui-
mus vri. Consolet q deus nri istū laborez:
vt sudor iste nri sit vobis in pfectū salutis:
nō in testimonium accusatiōis. Hoc dico
fres: vt ex eo qd audistis: pficiatis et rumi-
natis vobiscū. Non vos pmittatis obliui-
sci: non solū ista recogitādo et colloquēdo:
s etiam ita viuēdo. Bona vita enī ex pce-
ptis dei que agit: tanqz stilus est: qd audi-
tur scribēs i corde: si in cera scriberet: fac-
ile deleret: Scribite illud in cordibus vris:
moribus vris: et nunqz delebit.

Explicit Tractatus de ps: XCMII.
Incipit Tractatus de ps: XCMIII.

Evo vellem fratres: vt psem nostrū
potius audirem: sed et h bonū est:
vt patri obediam. Quia ergo ius-
sit nobis qui dignat orare p nobis de pre-
senti psalmo: qd dñs deus oim nri donare
dignabit: loquar caritati vre. Est autē
psalmi titulus. **Laus cācti ipsi David.**
Laus cācti et hilaritate significat: qz cantus
est: et deuotione: qz laus est. Quid enī ma-
gis hō debet laudare: qm id qd sic placet vt
nō possit displicere: Securitas q laudis i
laude dei est. Vbi laudator securus ē: vbi
nō timet ne de laudato erubescat. Et lau-
dem ergo et cantemus: hoc est cū hilarita-
te et cū leticia laudemus. Quid autē laudatu-
ri sumus: ipse psalmus sequētibz versibus
indicat nobis.

Expositio psalmi.
Venite exultem dno. Inuitat
ad magnas epulas exultādū: nō se-
culo: s dño. Nisi enim esset in h se-
culo exultatio mala q distinguenda est ab
exultatiōe bona: sufficeret dicere: Venite
exultem. Sed breuif distinxit. Quid ē be-
ne exultare: Bñō exultare. Ergo exultatiō
mala: est exultare seculo. Exultatio bona ē
exultare deo. Pie debes dño exultare: si
vis securus mūdo insultare. Quid autē
venite: Vñ vocat vt veniant: cū qb vult
exultare dño: nisi qz longe sunt: vt venien-
do ppinquet: ppinquando accedat: acce-

dendo exultent. Vñ autē longe sunt: Nam
qd locis longe pōt hō esse ab eo q vbiqz ē:
Vñ esse ab eo lōge: Quo ibis vt lōge sis:
Nam qdā pctōr qdē: s tñ cum spe salutis
penitēs et dolēs de peccatis: et metuēs irā
dei: et volēs placare deum: sic in alio psal-
mo loquit. Quo ibo a spū tuo: et quo a fa-
cie tua fugiam: Si ascēdero in celuz: tu ibi
es. Quid q restat: Qz si ascēderit in celū:
ibi inueniet deū. Ut longe fugiat a deo q
iturus ē: Vide qd dicat: Si descēdero ad
infernū ades. Si q ascēdēdo in celū ibi in-
uenit deū: descēdēdo ad infernū nō fu-
git deū: quo itur est: quo fugitur ē ab illo
irato: nisi ad ipm placatū: Et tñ cum oīno
nō possit fugere ab illo q vbiqz ē: nisi qui-
daz lōge essent a deo: nō diceret: Popul-
iste labijs me honorat: cor autē eorū longe
ē a me. Nō q loco quisqz lōge ē a deo: sed
dissimilitudine. Quid est dissimilitudine?
Mala vita: mal morib. Si enī bonis mo-
ribz ppinquat deo: mal morib recedit a
deo. Vñ q idemqz hō corpe stās vno lo-
co et amādo deū: accedit ad deū: et amādo
iniquitatem: recedit a deo. Nusqz pedes mo-
uet: et tñ pōt accedere et recedere. Pedes
enī nri in h itinere: affect nri sunt. Prout
qscqz affectū habuerit: put qscqz amores ha-
buerit: ita accedit vt recedit a deo. Nonne
plerūqz dicim qm inuenimus aliq dissilia:
hoc longe est ab illo: Vñ aliqz duos forte
hoies cōpamus: duos eqs: duas vestes: et
dixerit aliqd sile: Nec vestis tal ē qual illa:
aut iste hō tal ē qual ille: quid ali dicit q
dicit: Absit: longe ē ab illo. Quid ē lōge ē
ab illo: Dissimil ē illi. Et iuxta stāt: et tamē
iste lōge ē ab illo. Vno vō iniq pares vita
et morib: s i vñ sit in oriente: alē in occide-
te: iuxta inuicē sunt. Et duo iusti silr: alter
sit in oriēte alter in occidēte: secū sunt: qz i
deo sunt. Cōtra vnus iustus: alē iniquus:
etiā si vna catena ligent: multum a se sepati
sūt. Ergo si dissimilitudie recedim a deo:
similitudie accedim ad deū. Qua similitudi-
ne: Ad quā facti sumus: quā in nob peccan-
do corruperam: quā pctōz remissione re-
cepim: q in nobis renouat int in mēte: vt
tāqz resculpat in nūmo: id ē i aīa nra ima-
go dei nri: et redeam ad thesauros ei. Nā
et inde fres de nūmo voluit dñs nri Iesus
christ ondere tēptatorib suis: qd querat
deus. Quādo enim de tributo cesaris qre-
tes causam calūmie: consulere mgim veri-
tatis voluerunt: et consulendo temptare:

utrum liceret tributus dari cesari: quod ille ait: Quid me temptat hypocrite: Petit afferrī sibi nummū: et allatus ē. Cuius hęc inquit imaginē: Responderūt: Cesaris. Et ille. Reddite quod cesari quod cesaris sunt: et deo quod dei sunt. Tandem diceret: Si cesar quirit in nummo imaginem suā: deus non quirit in homine imaginem suā: Ad hanc similitudinē nos dominus noster Iesus christus inuitans impat nob: ut nostros etiā inimicos diligam: et dat exemplū de ipso deo: Sicut pater vester ait quod in celis est: qui solem suum orti facit super bonos et malos: et pluit super iustos et iniustos. Estote igitur sicut pater vester perfecti. Luz dicit: estote sicut ille perfecti: ad similitudinē nos inuitat. Si igitur ad similitudinē nos inuitat: constat quia dissiles existendo recesseram a deo: et facti eram longe per dissimilitudinē: et efficiamur prope per similitudinē: ut iam fiat in nobis quod scriptū ē: Accedite ad eum et illuminamini. Ergo quibusdam longe positus et male viuētibz psalmus iste dicit: Venite exultem dominus. Quo itis: Quo receditis: Quo disceditis: Quo fugitis: exultādo mundo: Venite exultem dominus. Quo itis exultare vbi deficitis: Venite exultem in illo a quo facti sumus. Venite exultem dominus. Jubilemus deo salutari nostro. Quid ē iubilare: Gaudium vobis non posse explicare: et tū voce testari quod corde perceptum est et vobis explicari non potest: hoc est iubilare. Nam consideret caritas vestra: quod iubilant in cantilenis quibusque et quasi in certamine quodam leticie secularis: et videtis quasi in cantica verbis expressa exundantes leticia: cui lingua dicēdo non sufficit quemadmodum iubilent: ut per illam vocem indicet animi affectus verbis explicare non valentis quod corde conspicit. Si igitur illi de gaudio terreno iubilāt: nos de gaudio celesti iubilare non debem quod vere vobis explicare non possumus: **Preueniamus faciem eius in confessione.** Confessio quidem duobus modis accipit in scripturis. Et confessio laudantis ē: et confessio gementis. Confessio laudantis ad honorem pertinet eius qui laudat. Confessio gementis ad penitentiam pertinet eius qui confitetur. Confitent enim homines cum laudat deum: confitent cum accusant se: et nihil digni facit lingua. Clerē puto quod ipsa sint vota: de quibus dicit in alio psalmo: Reddā tibi vota mea quod distinxerūt labia mea. Nihil ista distinctioe sublimi: nihil tā necessariū et ad intelligendū et ad faciendum. Quō igitur distinguis vota quod

reddis deo: At illū laudes: te accuses: quod illi est misericordia ut peccata nostra dimittat. Nam si vellet per meritis agere: non inueniret nisi quos dānaret. Venit igitur docēs ut recedam: ita a peccatis nostris: et non nobiscum deducat rationem de peccatis: sed tanquam tabule noue fiant: incensis oibus chirographis debitorum nostrorum. Quanta igitur illi laus: quanta misericordia: Confiteamur itaque laudantes. Nam si spiritus confessio penitentis esset: non diceret in euāgelio de ipso domino: In illa hora exultauit Iesus in spiritu sancto et ait: Confiteor tibi pater domine celi et terre quod abscondisti haec a sapientibus et prudentibus: et reuelasti ea puulis. Nunquid quod christus confitebatur penitens erat: Illi nihil penitere poterat: quod nihil culpabiliter fecerat: sed confitebatur in laude patris. Ergo quod et haec exultationis locus ē: forte illā debemus intelligere confessionē quod ē in laude dei: vnde et laus cantici: ut non hic intelligam confessionē penitentium: sed laudantium. Et quod est quod continuo nos admonet de quodā confessione cum ait: Preueniamus faciem eius in confessione: Quid est. Preueniamus faciem eius in confessione: Uetur ē: preueniamus faciem eius in confessione per aliquos veniat. Nos confitendo dānem quod fecimus: ut ille quod coronet: non quod damnet inueniat. Nunquid autem et haec non pertinet ad laudem dei quasi confiteris peccata tua: Immo vero maxime pertinet ad laudem dei. Quare maxime pertinet ad laudem dei: Quia tāto amplius laudat medicus: quanto plus desperabit egrotus. Confitere itaque peccata tua: quo magis desperabas de te propter iniquitates tuas. Tāto enim maior laus ē ignoscētis: quanto maior exagregatio est peccata confitentis. Non ergo putemus nos recessisse a laude cantici: si ita haec confessionē intelligim quod confitemur peccata nostra. Et haec ad laudem cantici pertinet: quod cum peccata nostra cognoscim: dei gloriam cōmendamus: Preueniamus faciem eius in confessione. **Et in psalmis iubilemus illi.** Jam diximus quid sit iubilare: repetitū est ut confirmet in faciendo. Ipsa repetitio exhortatio est. Non enim iam oblitus sumus: ut iam moneri nos velimus: quod dicta sunt superius ut iubilemus: sed plerumque in affectu animi repetitur verbum quod notū erat: non ut innotescat: sed ut ipsa repetitio faciat confirmationem. Repetit enim ad intelligendū affectus dicētis. Unde ē quod dicit dominus: Amen amen dico vobis. Sufficiebat amen vniū: Quare amen amen: nisi quod ipsa repetitio confirmatio ē: In psalmis ergo inquit: Jubilemus ei. Et que

Et haec
occupamus

Et haec
et

dicimus in psalmis: Que dicim⁹ v⁹ pot⁹ sentiem⁹ in iubilatiōe: Que sunt q̄ p̄inent ad laudem c̄atici hui⁹: Jā audite. Qm̄ deus magn⁹ est dñs: ⁊ rex magn⁹ sup omēs deos. Propterea q̄ iubilemus illi. Qm̄ non repellet dñs plebem suā. Jubilem⁹ illi. Qm̄ in manu ei⁹ fines terre: ⁊ altitudines montium ipsius sunt. In his oibus iubilemus illi. Qm̄ ipius est mare ⁊ ipse fecit illud: ⁊ arida⁹ terrā man⁹ eius finxerunt. Jubilemus illi. Sz h̄ omia q̄ sibi velint: si congruenter discutient tēpus forte non sufficit: sed rursus si penit⁹ negligant: debitores remanebim⁹. Breuit itaq̄ p̄ tpe: q̄tum p̄stringere potuerim⁹ accipite: qz ⁊ pauca semina vberinā messem referūt si sit terra fructifera. Primum q̄re iubilemus: q̄re laudemus h̄ posuit: Quoniā deus magn⁹ est dñs: ⁊ rex magn⁹ sup oēs deos. Sunt q̄ dij sup quos magnus ē de⁹ n̄r: cui iubilemus: cui exultam⁹: cuius laudes c̄atici dicim⁹: Sūt h̄ nō sūt nob. Ap̄ls enī ait: Hāz ⁊ si sunt qui dicunt dij siue in celo siue in terra: quemadmodum sunt dij mlti ⁊ dñi mlti: nobis tñ vnus de⁹: ex quo oia ⁊ nos p̄ ipm̄: ⁊ vn⁹ dñs n̄r Iesus christus: p̄ quem oia ⁊ nos in ip̄o. Si q̄ nō nobis: q̄bus: Audi ex alto psalmo: Quoniā dij gētū demonia: dñs aut celos fec. Quid agnoscim⁹ ⁊ breuit tibi cōmendare nō potuit sp̄s sanct⁹ p̄ p̄phetā deū ⁊ dñm tuuz. Parū enī erat: qz terribil⁹ sup omia demonia deus. Quid magnū esset sup omia demonia: Quia dij gētū demonia. Tbi ē at deus tuus: Bñs aut celos fecit. Illud fecit dñs tuus: vbi nō possent habitare demonia. Be cel⁹ enī detecta sunt demonia. Celi p̄ponunt demonijs: dñs tuus ⁊ celis: qz dñs tu⁹ ⁊ celos fecit. Qto q̄ altior a demonijs dijs gentiū q̄ altior est cel⁹ vñ ceciderunt angeli: vt fierēt demonia: Et tñ gētes omēs sub demonib⁹ erāt. Demonibus aut tēpla fabricata sunt: demonib⁹ are cōstructe: demonib⁹ sacerdotes instituti: demonib⁹ oblata sacrificia: demonibus arpticij tanq̄ vates instituti. Hec oia demonibus gētes exhibuerūt: hec oia vera non nisi vni magno deo debent. Templū fecerunt gentes demonib⁹: hz de⁹ tēplum. Sacerdotes fecerunt gentes demonib⁹: habet de⁹ sacerdotes. Sacrificiū exhibuerūt gētes demonib⁹: hz deus sacrificiū. Etenī illi demones volētes videri dij: nō sibi ista

Alia lra
non habet
Alia lra
t Quia
fiunt oēs
Alia lra
t sicam
non habet
formauerit

exegerūt vt fallerēt: nisi qz sciunt ea deberi vero deo. Hoc enim mos est deberi vero deo: qd sibi exigit falsus de⁹. Ergo verum templū dei agnoscam⁹: Templū enī dei sc̄ctum ē inq̄t qd estis vos. Si q̄ nos sumus templū dei: ara dei aia n̄ra est. Sacrificiū dei qd est: Forte h̄ facim⁹ mō. Imponim⁹ in ara sacrificiū: qm̄ deū laudam⁹. Vocet enī nos psalm⁹ dicēs: Sacrificiū laudis honorificauit me: ⁊ tibi via est vbi ostendā illi salutare dei. At vō sacerdotem si requiras sup celos ē: interpellat p̄ te q̄ i fra mortuus ē p̄ te. Ergo de⁹ magn⁹ ē dñs: ⁊ rex magn⁹ sup oēs deos. Hic accipe homies deos: nō enī rex dñs sup demonia. Et hic habem⁹ scripture testimoniū: Be⁹ stetit in synagoga deoz: in medio asit deos disceruit. Deos dixit p̄ncipatione: non natura: gr̄a q̄ voluit facere deos. Quāt⁹ de⁹ est q̄ facit deos: Aut q̄les dij sunt q̄s facit hō? Q̄ ille magn⁹ deos faciedo: taz isti nihil q̄ ab hoīe facti sunt. Be⁹ verus fac deos credētes in se: q̄bus dedit p̄tatez filios dei fieri. Et ideo ip̄e ver⁹ de⁹: qz deus nō factus ē: nos aut facti non veri dij: meliores tñ ill quos hō facit: Qm̄ simulachra gētum argentū ⁊ aurū: opus manuuz hoīm: os h̄nt ⁊ nō loquent: oculos h̄nt ⁊ nō videbunt. Nobis aut de⁹ n̄r oculos videntes fec: ne qz in eo tñ nos deos fecit: qz vidētes oculos nobis fecit: nam fecit h̄ ⁊ pecoub⁹. Sz iō nos de⁹ fecit: qz interiores oculos n̄ros illuminauit. Ergo sit laus illi: p̄fessio illi: sit iubilatio illi: qz magnus est dñs: ⁊ rex magnus sup oēs deos: qz nō repellet dñs plebem suā: laus illi: iubilatio illi. Quā plebē si repellet: Hic nob̄ in p̄ptari aliqd nō licet: p̄scriptū habem⁹ ab ap̄lo: exposuit h̄ ap̄ls vñ sit dictuz. Erat enī plebs iudea: plebs vbi fuerunt p̄pbe: plebs vbi fuerunt patri arche: plebs etiā fm̄ carnē p̄pagata de semie Abzac: plebs in q̄ p̄cellerūt oia sacra saluatore n̄r fm̄ p̄mittētia: plebs vbi institutum ē templū: vnctio: sacerdos ad figurā: vt cū oēs ip̄e vmbre p̄terirēt: ip̄a lux adueniret. Erat q̄ ista plebs dei: ad eaz p̄pbe missi in illa nati: qui missi ei tradita ⁊ credita eloquia dei. Quid q̄: Totū illud dānatum est: Absit. Arbor oliue ip̄a dicta ē ab ap̄lo. Cepit enī ista arbor a p̄riarchis: sed fuerūt ibi rami aridi: qz nimis alti p̄ superbiam: p̄cisi ergo p̄pter sterilitatē: infr⁹ oleaster propter humilitatez. Verūtamen charissimū, ne superbiret oleaster insertus: qd

ait apłs: Si tu ex naturali incisus oleastro
 z natura insertus es in bonā oliuā: q̄to
 magis qui fm naturā sunt inserent sue oli
 ue. Et quō tu nō pmanens in infidelitate
 meruisti inseri in oliuā cum esses oleaster.
 Sic isti correcti facilius sue oliue naturali
 ter inserant. Hoc de illis apłs. Ergo ip̄a ē
 arbor: etiam z si aliqui ex ramis fracti sūt:
 nō omēs. Nam si oēs rami frangerent: vñ
 Petrus: Vñ Jobes: Vñ oēs illi aposto
 li: Vñ ip̄e Paulus apłs q̄ loquebat z suo
 fructu oliue testabat: Mōne isti oēs inde:
 Vñ etiam quingenti illi fratres: q̄bus dñs
 post resurrectionez apparuit: Vñ tot milia
 ad vocem Petri qñ sp̄s sancto repleti apłi
 oim gentilium linguis locuti sunt: Tanta
 quiditate dei laudis z sue accusatiōis con
 uersi sunt: vt q̄ pmo sanguinez dñi suderūt
 seuiētes: bibere discerēt iam credētes. Sic
 aut omia illa conuersa sunt milia hoim: vt
 res suas venderēt: z p̄cia rerū suaz añ pe
 des apłoz ponerent: Qd̄ diues vn̄ nō fe
 cit qñ ore dñi audiuit: z a dño trist̄ abscef
 sit: Hoc fecerūt subito tot milia eorum ho
 minū: in quoz manibus christ̄ fuerat cru
 cifixus. Q̄to maius vulnus erat in corde
 ip̄oz: tanto auidius medicū q̄sierūt. Cum
 ḡ inde illi oēs fuerūt: de ip̄is dicit mō psal
 mus: Qm̄ nō repellet dñs plebem suam.
 Nam b̄ testimonio psalmi cū hinc legeret:
 vsus est apłs z dixit: Quid ḡ dicem̄ fra
 tres: Nunq̄d deus repulit plebē suā quaz
 p̄sciuit: Absit. Nā z ego israelita sum ex se
 mine Abrae de tribu Benjamin: Nō rep
 pulit de⁹ plebem suā quā p̄sciuit. Etisq̄ si
 repelleret dñs plebem suā: nō esset vñ ess̄
 ip̄e apłs. Unde aut ip̄e: z inde alij. In his
 plebs dñi nō in oibus: sed quēadmodum
 scriptū est: Reliq̄e salue erūt: Nō in oib⁹:
 si area vētilata massa itromissa ē: palea ia
 cet. Totū q̄cqd̄ vides iudeoz reproboruz
 paleam vides. Vñ vides istā paleā: Jā in
 de exijt massa: iam in horreo recōdita est:
 Ambas res videam⁹: ambas discernam⁹.
 Quid psalm⁹ adiūgit: Qm̄ in manu ei⁹ fi
 nes tre: Agnoscim⁹ lapidē angularē. La
 pis angularis chustus. Nō pōt esse angu
 lus nisi duos in se copulauerit pietes. Ad
 angulū de diuerso veniūt: si in angulo sibi
 non aduersant. Venit ex vna pte circūci
 sio: veit ex alia pte p̄putiū. In christo am
 bo ppli concordauerūt: qz ille fact⁹ ē lapis
 de quo scriptū est: Lapidē quē reprobaue
 rūt edificantes: b̄ fact⁹ ē in caput anguli.

Si ḡ christ⁹ in caput anguli: nō attēdamus
 diuersitatē delonge venientū: s̄ p̄pinq̄ta
 tē in christo coherētū. Ibi igit: ibi videam⁹
 mus: qm̄ nō repellet dñs plebē suā. Ecce
 vnus paries in quo iam vt dixim⁹ non re
 pulit dñs plebē suā. Inde apłi: inde israe
 lite oēs qui crediderūt ac venditarū reruz
 suaz p̄cia añ pedes apłoz posuerūt: volū
 tate paupes: de deo diuites. Agnouimus
 vnū parietē: impletū est ibi quod dixim⁹:
 Quia nō repellet dñs plebē suam. Videam⁹
 mus z aliū parietē: Qm̄ in manu ei⁹ fines
 terre. Ecce ali⁹ paries. In oibus gentib⁹
 in manu ei⁹ fines terre. Venerūt etiaz oēs
 gētes ad lapidē angularē: ibi osculum pa
 cis agnouerūt: in illū vnū qui de duob⁹ fe
 cit vnū: nō quemadmodū heretici qui de
 vno fecerūt duo. Hoc enī idem ait apłus
 de dño christo. Ip̄e est enī inquit pax n̄ra
 qui fecit vtraq̄ vnū. Ergo iubilemus illi.
 Quare: Quia nō repellet dñs plebē suā.
 Iterū quare: Qm̄ in manu eius fines ter
 re: z altitudines montiū ip̄ius sunt. Altitu
 dines montiū: sublimitates terraz. Aliqñ
 iste sublimitates: id est ip̄e terrene potesta
 tes aduersate sunt ecclie. Leges ꝛ ecclie
 promulgauerunt: nomen christianum de
 terra delere conati sunt. Sed postea q̄ im
 pletum est quod prophetatum est: Adora
 bunt eum omēs reges terre: factum est qd̄
 hic dictū est: Altitudines montium ip̄ius
 sunt. Sed forte tu de temptationib⁹ sata
 gis: vt cōstitutus in tanta gr̄a p̄missionuz
 deij p̄pter scandala mūdi turberis. Nec ip̄
 sa scandala aliqd̄ tibi faciūt: qm̄ mēsuram
 a dño acceperūt: qm̄ ip̄e est mare. Est enī
 mare mūdus iste: s̄ z mare de⁹ fecit. Nec se
 uire fluctus p̄nt: nisi vsq̄ ad litus: vbi ip̄e
 terminū posuit. Nulla ḡ temptatio: nisi ac
 ceperit mēsurā a dño. Sint ḡ temptatio
 nes: sint tribulatiōes: cōsummaris eis nō
 p̄sumeris. Vide vtrū ip̄e temptatiōes nō
 p̄sint: Attēde apłm: Fidel⁹ deus q̄ nō vos
 sinat tēptari supra q̄ potestis ferre: s̄ faci
 at cū tēptatiōe etiā exitū vt possitis sustine
 re. Nō ait: nō vos sinat temptari oīno: Si
 enī recusares tēptationem: recusares refe
 ctionē. Ergo reficere: z si reficere i mani
 bus artificis es. Aliqd̄ tibi tollit: aliqd̄ cor
 rigit: aliqd̄ cōplanat: aliqd̄ mundat. Agit
 q̄busdā ferramētis suis. Ip̄a sunt scādala
 hui⁹ seculi: tu tm̄ de manu artificis noli ca
 dera. Nihil tēptatiōis accidet vltra vires
 tuas. Hoc p̄mittit de⁹ ad vilitatez tuā vñ

tu possis proficere. Benignus ipse apostolus audi
 hoc iungente: Sed faciet cum temptatio etiam
 exitu: ut possitis sustinere. Ergo mare forte
 metuendum tibi erat: noli timere: quoniam ipse est
 mare et ipse fecit illud. A gentibus times scan
 dala: et ipsas gentes ipse fecit: non permittet illas
 ultra seuire quam nouit ille mensuram ex qua profi
 cias. Nonne dicit alius psalmus: Omnes gentes
 quotquot fecisti uenient et adorabunt coram te do
 mine. Si omnes gentes quotquot fecisti: manife
 stum est: quod et gentes ipse fecit. Ideo ipse est
 mare et ipse fecit illud et aridam terram manus
 eius fundauerunt. Esto tu arida terra: siti gra
 tia dei ut ueniat super te imber dulcis: inue
 niat in te fructus: Non permittit fluctus opire
 quod seruit: et aridam terram manus eius fixerunt.
 Ergo et hinc iubilemus illi. Nam quoniam hec ita
 sunt: quoniam tanta explicauimus ad laudem dei
 pertinentia: redite ad illud uerbum cepat. **Ue
 nite adorem et precidam ei: et plo
 remus ante dominum qui fecit nos.** Non enim
 exultemus: quod fecit illud et illud: et commemo
 rauerit multa: et nunc repetit exhortationes: **Ue
 nite adorem et precidam ei: et ploremus ante
 dominum qui fecit nos.** Nam commemoratis a me
 laudibus dei: nolite pigri esse: et longe uita et
 moribus stare: **Uenite adorem et precidam
 ei.** Sed forte pro peccatis uestris que uos
 longe fecerant a deo solliciti estis: faciamus
 sequentia: et ploremus coram domino qui fecit nos.
 Ardes forte conscientia delicti: lachrymis
 extingue flammam peccati: plora ante dominum:
 securus plora ante deum qui te fecit. Non enim
 opus manuum suarum contemnet in te: **Noli pu
 tare: quod potes a te refici: A te defice potes.**
Ille reficit qui te fecit. **Ploremus ante dominum qui
 nos fecit.** Lachrymare ante illum: confiteri illi:
 pueni faciem eius in confessione. Quis enim es
 tu qui illi ploras: et illi confiteris nisi quem fe
 cit: Non parue fiducia est ad factorum res fa
 cta: et non quocumque facta: sed ad imaginem et
 similitudinem ipsius. **Uenite adorem et pre
 cidam ei: et ploremus ante dominum qui fecit nos.**
Quoniam ipse est dominus deus noster: **Uel autem
 securi ante illum precidam et ploremus: nos quid
 sumus?** **Nos autem populus pascue
 eius: et oues manus eius.** **Uide quomodo
 eleganter uerborum ordine commutauit: et tan
 quam non propria reddidit ut ipsas intelligamus
 oues qui sunt et populi.** **Non dixit oues pa
 scue et populus manus eius: quod magis putabatur
 posse congruere: quod oues ad pascua pertinent:
 sed ait populus pascue. Ergo populus oues sunt:
 quod dicit populus pascue eius: ipse populus oues**

sunt. Sed rursus: quod nos habemus oues quas
 emimus non quas fecimus. **Dixerat autem supe
 rius: precidam ei qui fecit nos: recte dicitur
 est: oues manus eius.** **Nullus hominum sibi fa
 ciet oues: Emere potest: donari potest: inuenire
 potest: aggregare potest: postremo furari potest: fa
 cere oues non potest.** **At uero dominus noster
 fecit nos: ideo populus pascue eius: et oues ma
 nuum eius: ipsi sunt: quas sibi ipse facere di
 gnatus est gratia sua.** **Has etenim oues laudat et
 in canticis canticorum perfectos quosdam dicens
 tanquam dentes ecclesie sancte spiritus sue.** **Ben
 tes tui sicut grex detonsarum ascendentiu de
 lauachro qui geminos parit: et sterilis non est
 in illis.** **Quid est dentes tui: Per quos lo
 queris.** **Bentes enim ecclesie per quos loquitur
 ecclesia.** **Quales dentes tui: Tanquam grex
 detonsarum.** **Quare detonsarum: Quia sarcina
 nas seculi deposuerunt.** **Nonne detonsae erant
 oues ille: de quibus paulo ante dicebatur: quos
 preceptum dei totonderat dicentis: Uade uen
 de omnia tua: et da pauperibus: et habebis the
 saurum in celis: et ueni sequere me: fecerunt
 hoc preceptum: detonsi uenerunt.** **Et quod bap
 tizati sunt credentes in christum: quid ibi dicitur:
 Ascendentiu de lauachro: id est ascenden
 tis de mundatione: et omnes geminos creant.**
**Quos geminos: Duo illa precepta in quibus
 tota lex pendet et propheta.** **Nos ergo populus
 pascue eius: et oues manus eius.** **Ergo
 hodie si uocem eius audieritis: O
 plebs mea: o plebs dei.** **Alloquitur plebem
 suam deus: non solum illam plebem suam quam non re
 pellit: sed etiam omnem plebem suam.** **Loquitur enim
 in angulo utriusque parietis: id est in christo propheta
 loquitur: et populo iudeorum: et populo gentium.**
**Hodie si uocem eius audieritis. Nolite ob
 durare corda uestra.** **Aliquam enim audi
 stis uocem illius per Moysen: et obdurastis
 corda uestra.** **Per preconem locutus est: quoniam
 obdurastis corda uestra: per se nunc loquitur mol
 lescant corda uestra.** **Qui precones ante se mit
 tebat: ipse uenire dignatus est.** **Ore suo hic lo
 quitur qui loquebatur per ora prophetarum.** **Hodie
 ergo si uocem eius audieritis: nolite obdura
 re corda uestra.** **Quare dixisti: nolite obdu
 rare corda uestra: Quia meministis quod sole
 ant faciem patris uestri.** **Nolite obdurare corda
 uestra.** **Quomodo in illa amari
 catione: huius die reprobationis in deserto.**
**Recolitis certe fratres quod ille populus reprobauerit
 deum: accepit disciplinam: et rectus sit in deser
 to tanquam ab optio seffore frenis legum: frenis
 preceptorum: nec sit desertus: nisi a deo etiam in do**

Alia lra. non habet.

Alia lra. non habet.

Alia lra. non habet.

Alia lra. non habet.

Alia lra. non habet.

Alia lra. Sicut in interpretatione.

Et

mitus: nō solū bñficijs p̄sentibus: sed etiā
virga emēdatiōis nō desistēte. Nolite ḡ ob-
durare corda vestra: sicut i amācatōe s̄m
diē tēptatiōis in deserto. **Ubi tēpta-**
uerūt me patres vestri: Jam tales nō
sint patres v̄ri: nolite eos imitari patres ve-
stri erant: sed si nō imitati fueritis p̄res v̄ri
non erūt: tamē q̄ de his nati estis: p̄res v̄ri
erāt. Et si gentes veniētes ab extremo fr̄e:
sicut dicit Hieremias: **Ad te gētes veniēt**
ab extremo terre: et dicent: Clere mendacia
coluerūt patres vestri: simulachra in quib⁹
nō est vtilitas: si gentes dimiserunt simula-
chra sua: vt venirēt ad deum isrl̄: quos ip̄e
deus isrl̄ de egypto p̄ mare rubrū duxit: in
q̄ inimicos eoz cōsequētes operuit: quos i
desertū eduxit: māna pavit: nunq̄ v̄gā suā
ab eoz disciplina tulit: nunq̄ bñficia mise-
ricordie subtraxit: ipsi debent deserere deū
suū: cū gētes venerit ad deū ip̄oz: **Ubi tē-**
ptauerūt me p̄res v̄ri. Probauerūt me
et viderūt opa mea. Quadraginta an-
nis viderūt opa mea: quadraginta annis
exacerbauerūt me. Ante illos miracula in
manu Moysi faciebā: et ip̄i maḡ magisq̄
corda obdurabāt. **Quadraginta an-**
nis primus sui generatiōi huic.
Quid ē prim⁹ sui: Presentavi me i signis
et virtutib⁹ meis. Nō vno die: nō duob⁹: s̄
quadraginta annis primus sui generatiōi
huic. **Et dixi semper isti errant corde:**
De: Hoc significauerūt q̄draginta anni qd̄
est semp. **Quadragenari⁹** em̄ iste numerus
indicat integritatē seculozū: tamē p̄ficiant
secula p̄ hūc numerū. Ido dñs q̄draginta
dieb⁹ ieiunavit. **Quadraginta dieb⁹ tēpta-**
tus ē in heremo: et quadraginta dieb⁹
fuit cū discipulis post resurrectionē. Primis qua-
draginta diebus tēptationē: postenouibus
q̄draginta dieb⁹ cōsolationē oñdit: q̄ cum
tēptamur sine dubio cōsolamur. Corp⁹ em̄
ei⁹: id ē ecclesia necesse ē tēptatōes patiā i
hoc seculo: sed nō deest ille cōsolator q̄ di-
xit: **Ecce ego vobiscū sum vsq̄ ad cōsum-**
ationē seculi. Et dixi sp̄ isti errāt corde: **Ad**
hoc cū illis fui q̄draginta annis: vt ostēde-
rem genus tale hoim: qd̄ me semp exacer-
bat vsq̄ in finē seculi: q̄ p̄ illos q̄draginta
annos totū seculū significare voluit. Quid
est q̄: Pro illis nō erūt aliq̄ i intrēt i requiē
dei: Improbati sunt illi q̄bus displicuit mi-
sericordia dei: q̄ resisterūt deo corde indu-
rato. Illis improbatis: nūquid pdidit de⁹
pslm̄ suū: Nō erit verū: **Potes est deus de**

Alia lra.
t̄ offensus.
t̄ illi.

Alia lra.
t̄ bi.

lapidib⁹ istis suscitare filios Abrae. Ergo
dixi semp̄ isti errāt corde. **Et isti nō co-**
gnouerūt vias meas: quib⁹ iura-
ui i ira mea: si introibunt in requiē
meā. Quib⁹ iuravi in ira mea si introibūt
i requiē meā: Magnus terror. Ab exulta-
tiōe cepim⁹: sed ad magnū timorē cōclufit
psalm⁹ iste: **Quib⁹ iuravi in ira mea: si in-**
troibūt in requiē meā. Loqui dñm magnū
est: quātomagis iurare deū: Jurantē homi-
nē debes timere: ne p̄pter iurationē faciat
qd̄ contra voluntatē eius est: quātomagis
deū qui nihil temere iurare pōt. Iuratiōnē
ad cōfirmationē voluit esse. Et p̄ quē iurat
deus: **Per seipm.** Nō em̄ habet maiore p̄
quē iuret: p̄ seipm cōfirmat p̄missa sua: per
seipm cōfirmat minas suas. Nemo dicat i
corde suo: verū est quod p̄mittit: falsum ē
quod minat. Sicut verū est quod p̄mittit:
sic certū est qd̄ minat. Tā certus debes esse
de requiē: de felicitate: de eternitate: de im-
mortalitate: si feceris p̄cepta ip̄ius: q̄ cert⁹
esse debes de iteritū: de ardore ignis eterni:
de damnatiōe cum diabolo: si cōtempseris
p̄cepta eius. Juravit ergo illis in ira sua:
ne intrēt in requiē ip̄ius: et tñ oportet aliq̄s
intrare in requiem ip̄ius. Non em̄ nulli de-
betur requies ip̄ius. Illis ergo reprobatis
nos intrabimus: q̄ et si aliqui ex ramis fra-
cti sunt p̄pter dissimilitudinē et infidelitatē:
nos p̄pter fidē et hūilitatē inferemur. Nos
ergo intremus in requiē eius. **Uñ aut̄ intra-**
runt illi q̄ intrauerūt: Illi qui electi sunt: q̄
nō corde obdurato resisterūt: q̄ verū est qd̄
nō repellat dñs plebē suā.

Alia lra.
t̄ vt
t̄ intrabūt.

Explicit Tractatus de ps̄. XCIII.
Incipit Tractatus de ps̄. XCV.

Dominus et frater meus Sever⁹ ad
huc differt lenciā nostrā: de sermōe
quem nobis debet: nam qd̄ debitor
teneat agnoscit. **Q̄s em̄ ecclias quacūq̄**
trāsītū fecit: letificavit dñs p̄ os ip̄ius: mul-
tomagis ḡ ista letificāda est: de qua ceteris
eū dñs ppagavit. Sed qd̄ facturi sumus:
nisi vt seruiam⁹ volūtati ip̄i⁹: **Differre illū**
tamē dixi fr̄es: non fraudare. Itaq̄ tenete
debitorē: nec dimittatis nisi cum soluerit.
Aduertat itaq̄ caritas vestra: quātū donat
dominus de isto psalmo dicamus aliquid:
qd̄ quidē iam nostis: sed dulcis est cōme-
moratio veritatis. Forte cū p̄nūciare t̄
titulus eius cum admiratione aliqui audie-
runt. **Inscribit em̄ titulus psalmi. Qñ**
domus edificabat post captiuita-

Alia lra.
t̄ vt
t̄ intrabūt.